

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **M. M.**
státní příslušnost Ruská federace
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
sídlem Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2024, č. j. OAM-1145/VL-VL17-VL14-PS-2024, ve věci zajištění cizince,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce včasnou žalobou ze dne 11. 9. 2024, doručenou Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 18. 9. 2024, brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2024, č.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

j. OAM-1145/VL-VL17-VL14-PS-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zajistil žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), přičemž dobu trvání zajištění podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil do 15. 1. 2025.

II. Napadené rozhodnutí a skutečnosti, které mu předcházely

2. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 27. 8. 2024 hlídka policie v dálkovém autobuse na lince Budapešť – Berlín provedla pobytovou kontrolu žalobce. Ten se prokázal cestovním dokladem Ruské federace, neměl platné vízum, které by jej opravňovalo ke vstupu na území České republiky. Z cizineckého informačního systému vyplynulo, že žalobce není oprávněn k pobytu na území České republiky.
3. Rozhodnutím ze dne 27. 8. 2024, č. j. KRPB-177641-17/ČJ-2024-060022-SVZ, Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje (dále jen „krajské ředitelství“), uložilo žalobci správní vyhoštění a stanovilo dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce dva roky. Téhož dne krajské ředitelství rozhodnutím č. j. KRPB-177641-18/ČJ-2024-060022-SVZ, žalobce zajistilo za účelem správního vyhoštění.
4. Z policejního protokolu o výsledku účastníka správního řízení ze dne 27. 8. 2024 krajský soud zjistil, že žalobce je státním příslušníkem Ruské federace, národnosti čečenské. Z Ruska odcestoval letecky do Antaliye, odkud se letecky přesunul do Istanbulu. Z Istanbulu dne 21. 8. 2024 odletěl do Bosny a Hercegoviny, odkud pokračoval za pomoci převaděčů do Chorvatska. Dne 26. 8. 2024 odjel autobusem ze Záhřebu do Budapešti. Zde nastoupil na výše zmíněný linkový autobus směřující do Berlína. Žalobce uvedl, že by v České republice chtěl začít nový život. Je si vědom neoprávněnosti svého pobytu, avšak vyřízení víza je složité. Žalobce upřesnil, že je svobodný, bezdětný, má střední školu, pracoval v minulosti jako člen ochranky, v současné době nepracoval. Na území České republiky či jiných členských států Evropské unie států nemá žádné vazby či závazky. Odmítá se navrátit do Ruské federace kvůli mobilizaci, kdyby odmítl nastoupit do armády, byl by policií mlácen a mučen. Povolávací rozkaz zatím nedostal. Bojí se, že by byl poslán na Ukrajinu, nechce válčit, chce žít v míru. Bojí se o svůj život.
5. Dne 29. 8. 2024 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. O mezinárodní ochranu nepožádal v žádném jiném státě.
6. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 10. 9. 2024 žalobce sdělil, že se chtěl dostat do Německa. O vízum dosud nikde nežádal. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 9. 2024 žalobce mimo jiné uvedl, že neměl cíl cesty, ale v Německu má známé. Spoléhal na pomoc od známých v Německu. Neví, proč o azyl nežádal již v zemích, kterými projížděl a pobýval v nich. V České republice má žalobce nějakého příbuzného, ale vůbec ho nezná.
7. Dne 3. 9. 2024 rozhodl žalovaný o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Konstatoval, že žalobce si je plně vědom nelegálního pobytu; sdělil pouze, že vyřízení víza je složité. Žalovaný připomněl, že žalobce z vlasti odcestoval legálně pouze do Turecka, následně nelegálně cestoval přes státy Evropské unie (Chorvatsko, Maďarsko), odkud odjel autobusem směřujícím do Německa. Žalobce v České republice není nikde hlášen k pobytu. Žádost o mezinárodní ochranu podal až po svém zadržení a zajištění cizineckou policií. Z jeho výpovědi nevyplývá nic, co by mu bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní

ochranu. Žalovaný usoudil, že žalobce žádost o mezinárodní ochranu podal pouze ve snaze oddálit realizaci správního vyhoštění. Žalovaný dále konstatoval, že v případě žalobce nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu, ale také jeho zjevně účelové jednání spočívající v tom, že se mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění. Žalovaný též uvážil o individuálních okolnostech žalobcova případu. Závěrem odůvodnil délku zajištění. Dle žalovaného je žalobce oprávněn v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany měnit důvody své žádosti, a proto nelze vyloučit, že jeho žádost bude zapotřebí posuzovat z hlediska naplnění podmínek předpokládaných § 12 až 14b zákona o azylu, nikoliv postupovat dle § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona. Stanovil tak dobu zajištění v délce do 15. 1. 2024, tj. 140 dnů, odpovídající základní lhůtě pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, při respektu k § 27 odst. 1 zákona o azylu a s připočtením lhůty pro podání žaloby, lhůty pro rozhodnutí o jejím případném odkladném účinku, jakož i lhůty pro doručování (90 + 15 + 30 + 5 dní).

III. Žaloba

8. Žalobce v žalobě namítal, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval dostatečně jeho konkrétní situací. Napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněné, skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, neměla oporu ve spisovém materiálu. Podle žalobce v napadeném rozhodnutí chybí jakékoli odůvodnění toho, proč žalovaný nevyužil žádné ze zvláštních opatření.
9. Žalobce chtěl vystoupit v Praze, kde chtěl požádat o mezinárodní ochranu. Neměl zájem vycestovat do Německa. Žalobce má vazby na Českou republiku, má známé, kteří se za žalobce zajistili, má zajištěné ubytování.
10. Oficiálním důvodem žalobcova zajištění má být to, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu, aby se vyhnul vyhoštění. S tím žalobce nesouhlasí. Žalobce o udělení mezinárodní ochrany skutečně stojí, má oprávněné obavy o své zdraví, život a důstojnost, neboť by mu případě návratu do země původu hrozila skutečná a vážná újma na jeho základních právech. Žalobce se důvodně obává války a nutnosti narukovat. Nelze tak hovořit o účelovosti žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu.
11. Žalobce dále namítal, že dobu zajištění stanovil žalovaný v rozporu se zákonem. Žalovaný stanovil v napadeném rozhodnutí maximální možnou délku zajištění, což je v rozporu s tím, že má být cizinec zajištěn na nezbytně nutnou dobu a tato doba musí být v rozhodnutí o zajištění náležitě zdůvodněna.
12. Žalobce má za to, že žalovaný porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „s. ř.“), ale především čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech.
13. Závěrem navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně žalobce žádal, aby krajský soud přiznal jeho žalobě odkladný účinek.

IV. Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

14. Ve vyjádření k žalobě ze dne 25. 9. 2024 žalovaný uvedl, že se žalobou nesouhlasí, neboť se namítaných porušení zákonných ustanovení nedopustil a je přesvědčen o tom, že je z napadeného rozhodnutí jasné seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný též zdůvodnil, z jakých důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění, že nebude plnit jemu zákonem uložené povinnosti a opětovně mařit výkon správních rozhodnutí.
15. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

V. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
17. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu, neboť žalobce nařízení jednání nenavrhл do pěti dnů ode dne podání žaloby a krajský soud neshledal, že by to bylo pro rozhodnutí věci nezbytné.
18. Krajský soud postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Z něho je nutno dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námítky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění neuplatní pravidlo soudního přezkumu v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). Tyto závěry lze vztáhnout na rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
19. Žaloba **není důvodná**.
20. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může žalovaný „v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve“.
21. Při posouzení podmínek zajištění podle citovaného ustanovení se neposuzuje důvodnost žádosti o mezinárodní ochranu. Postačí pouze zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově. Skutečnost, že žadatel v žádosti podané v zařízení pro zajištění cizinců tvrdí okolnosti, které mohou být při meritorním posouzení shledány relevantními z hlediska mezinárodní ochrany, nevylučuje postup podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Rozhodnutí o zajištění nijak nepředjímá výsledek řízení o mezinárodní ochraně, ani jej nenahrazuje.

22. Důvodem, který ospravedlňuje zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) o azylu, je obava, že se podáním žádosti o mezinárodní ochranu snaží vyhnout realizaci správního vyhoštění (příp. extradici nebo předání podle evropského zatýkácího rozkazu). Zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu má tedy za cíl znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se správnímu vyhoštění (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy). Aniž by tím byl jakkoliv předjímán výsledek řízení o mezinárodní ochraně, jedná se o preventivní opatření, které má zabezpečit dostupnost žadatele pro řízení o správním vyhoštění a pro výkon případného rozhodnutí o vyhoštění, stane-li se vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně (viz např. rozsudek č. j. 1 Azs 349/2016 – 48). Skutečnost, že účelem § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je „*zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu*“ Nejvyšší správní soud potvrdil také např. v rozsudcích ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016–35, nebo ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017–31.
23. K výkladu důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se vyjádřil Soudní dvůr EU v usnesení ze dne 3. 6. 2021 ve věci J. A. proti Slovinsku, C-186/21 PPU, podle něhož tento důvod obsahuje dvě odlišné kumulativní podmínky. Jednak *podmínku zajištění žadatele za účelem vyhoštění a jednak podmínku existence přiměřených důvodů, založených na objektivních kritériích, domnívat se, že žadatel podal žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení* (bod 36). Příkladem objektivního kritéria, kterého se orgány mohou dovolávat, je skutečnost, že žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení (bod 37). Obdobně se k naplnění důvodů zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu vyjádřil NSS např. v rozsudku ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 288/2016-27, v němž uvedl, že jsou v daném ustanovení obsaženy tři podmínky, za kterých lze vydat rozhodnutí o zajištění. První podmínkou je podání žádosti až v zařízení pro zajištění cizinců, druhou je existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem se vyhnout hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet, a konečně třetí, že žádost o udělení mezinárodní ochrany nebylo možno podat dříve. Tyto podmínky je přitom třeba splnit kumulativně (současně).
24. V posuzované věci je nesporné, že žalobce přicestoval do zemí Evropské unie nelegálně. Při své cestě využil i pomoci převaděčů. O mezinárodní ochranu požádal až po umístění do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění. Pro věc je zásadní, že žalobce měl možnost o mezinárodní ochranu požádat již v Chorvatsku či Maďarsku. Pokud je jeho situace tak závažná, jak tvrdí, měl se domáhat azylové pomoci v prvním státě, který mu to umožňoval. Žalobce tak neučinil a současně neuvedl ani žádný relevantní důvod či objektivní okolnost, která mu bránila podat žádost o mezinárodní ochranu dříve. Navíc o mezinárodní ochranu požádal až po svém zajištění. Do protokolu o výsledku ze dne 27. 8. 2024 žalobce výslovně uvedl, že podání žádosti o mezinárodní ochrany „*zvažuje*“. Z výše uvedených důvodů krajský soud shledal, že všechny tři podmínky vymezené ve shora zmiňovaném rozsudku č. j. 10 Azs 288/2016-27 tak byly naplněny.
25. Krajský soud se s ohledem na skutkové okolnosti ztotožňuje s hodnocením žalovaného, že v posuzované věci existovaly oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově. Z jednání žalobce lze usuzovat na to, že podáním žádosti o mezinárodní ochranu usiloval o oddálení rozhodnutí o správním vyhoštění a jeho výkonu. Soud nemá v této věci pochybnosti o tom, že žalobcova žádost o mezinárodní ochranu byla

účelová ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Závěry žalovaného krajský soud shledal přezkoumatelnými a ztotožnil se s nimi.

26. Krajský soud se dále zabýval námitkou, že žalovaný dostatečně neposoudil možnost uložení zvláštního opatření. Podle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu). Krajský soud pouze zdůrazňuje, že podle citovaných zákonných ustanovení má před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců přednost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu (uložení povinnosti cizinci zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit ve stanovené době).
27. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016–38, volba některého ze zvláštních opatření namísto zajištění cizince je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat součinnosti v řízení o správním vyhoštění nebo případnému výkonu správního vyhoštění. Jinými slovy, je třeba zvážit, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo.
28. Krajský soud na rozdíl od žalobce shledal, že se žalovaný nemožností uložit zvláštní opatření v napadeném rozhodnutí zabýval. Odůvodnil ji tím, že by uložení zvláštního opatření nebylo účinné kvůli předchozímu jednání žalobce, na základě kterého se lze oprávněně domnívat, že by v případě propuštění ze zajištění byl ohrožen průběh řízení o správním vyhoštění. Žalovaný se s posouzením možnosti využití zvláštních opatření vypořádal stručně, a to v rámci hodnocení vlastních důvodů zajištění. Takový postup nevyloučil ani Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018–32. Je třeba přisvědčit žalobci, že úvaha žalovaného byla velmi stručná, na samé hranici přezkoumatelnosti, přesto v kontextu celého rozhodnutí lze dle krajského soudu seznat, z jakých důvodů dospěl žalovaný k závěru, že není možné zvláštní opatření uložit. Žalovaný zohlednil pobytovou historii žalobce a nerespektování právních předpisů České republiky, s čímž se krajský soud ztotožňuje. U žalobce totiž existuje důvodná obava, že by s žalovaným nespolečně pracoval v případě, že by mu bylo uloženo některé ze zvláštních opatření, a že by tak bylo ohroženo zabezpečení jeho dostupnosti pro řízení o správním vyhoštění, příp. pro jeho následný výkon.
29. Žalobce namítal, že žalovaný nezohlednil jeho vazby na Českou republiku, konkrétně, že zde má známé, kteří se za něj zaručí a ubytování. K tomu krajský soud ze správního spisu zjistil, že žalobce v průběhu řízení toliko uvedl, že má v České republice nějakého příbuzného, ale vůbec ho nezná. Žalobce v průběhu správního řízení netvrdil, že má zajištěné jakékoli ubytování, do protokolu o výsledku sdělil, že nemá nahlášenou žádnou adresu pobytu. Žalobce ani v žalobě nesdělil, jaké osoby považuje za známé, kde by měl zajištěné ubytování. V žalobě je uvedeno, že její přílohou je Potvrzení o zajištění ubytování, žádná příloha však k žalobě nebyla přiložena. Všechna tvrzení jsou tak obecná, bez jakékoli

individualizace. Podklady ve správním spisu popírají tvrzení žalobce, že nesměřoval do Německa. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 10. 9. 2024 žalobce sdělil, že se chtěl dostat do Německa, do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 9. 2024 žalobce mimo jiné uvedl, že v Německu má známé a spoléhal na jejich pomoc.

30. Krajský soud má tak za to, že vzhledem k dosavadnímu jednání žalobce, který nelegálně přicestoval do České republiky, existují oprávněné důvody se domnívat, že by v pobytovém středisku či při pobytu na jiné adrese, kterou žalobce ve správním řízení ani neuvedl, nevyčkal do doby skončení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, ale uchýlil se opět ke skrývání se před orgány veřejné moci a neoprávněnému pobytu (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018-32, bod 21, výše citovaný č. j. 6 Azs 22/2020-19, bod 25). Obavy z nespolupráce a neplnění zvláštních opatření žalobce nerozptýlil žádnými konkrétními argumenty. V průběhu správního řízení žalobce nepředložil žádné podklady a netvrdil žádné konkrétní skutečnosti prokazující, že by jakékoli ze zvláštních opatření mělo být v případě žalobce realizovatelné. Žalobce neuvedl žádné argumenty, které by představovaly alespoň nějakou indicii pro závěr, že žalobce by zvláštní opatření skutečně dodržoval. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil pouze v obecné rovině, nijak nekonkretizoval, jaké skutečnosti měl žalovaný zohlednit v jeho prospěch (kromě obecného tvrzení, že má v České republice vazby a známé, a předložení ničím nezduvodněného potvrzení o ubytování). Ze správního spisu takové skutečnosti neplynou. Žalobce neuvedl ani žádné zvláštní okolnosti, které by vyvažovaly nedůvěru v žalobce plynoucí z jeho pobytové historie a protiprávního jednání. Z uvedených důvodů se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného, že v případě žalobce nebylo uložení zvláštních opatření možné.
31. Krajský soud neshledal pochybení žalovaného ani při určení délky zajištění.
32. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu „*Ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů*“.
33. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024–50, vyslovil, že dle čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, má být žadatel o mezinárodní ochranu zajištěn pouze po co nejkratší dobu. Žalovaný proto nemůže bez podrobnějšího odůvodnění přistoupit ke stanovení doby zajištění na její maximální zákonem povolenou délku, která nyní činí šest měsíců. Nejvyšší správní soud tak dospěl k jasnému závěru, že „*ustanovení § 46a odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném od 1. 7. 2023, umožňuje zajistit žadatele o udělení mezinárodní ochrany na maximální dobu 180 dnů. To však neznamená, že Ministerstvo vnitra může dobu zajištění stanovit na tuto novou maximální délku pouze s odůvodněním, že řízení ve věci mezinárodní ochrany může dle § 27 odst. 1 písm. a) citovaného zákona trvat až šest měsíců*“. To se však v posuzované věci nestalo. Žalovaný nejen že nestanovil maximální zákonem předvídanou lhůtu 180 dní, ale 140 dní. Navíc popsal, jak této lhůtě došel. Délku zajištění navázal na řízení o mezinárodní ochraně, neučinil tak však obecně, ale popsal jednotlivé časové úseky (90 + 15 + 30 + 5), čemuž nelze nic vytknout. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017–38, podle kterého zpravidla „*nelze osobu zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně, přičemž opačný postup by vedl ze zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu*“.

34. Žalovaný na straně 4 a 5 napadeného rozhodnutí podrobně popsal, jak dospěl k době zajištění v délce 140 dní, jeho úvaha je racionální a přezkoumatelná, naplňuje požadavky na stanovení lhůty uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024-50.
35. Pro úplnost krajský soud uvádí, že obecně formulovanou námitku o porušení některých ustanovení správního řádu, Úmluvy či Listiny nepovažuje za žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Žalobním bodem je totiž podle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, jen konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z něhož plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné (viz též usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Žalobce pouze obecně odkazoval na porušení jednotlivých ustanovení, aniž by uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá. Krajský soud se proto jimi samostatně nezabýval a rozhodnutí přezkoumal pouze v rozsahu řádných žalobních bodů.
36. Krajský soud uzavírá, že žalovaný pro vydání napadeného rozhodnutí opatřil dostatečné podklady, napadené rozhodnutí netrpí nepřezkoumatelností, jelikož z něj lze seznat, z jakých úvah vycházel, jaké skutečnosti vzal za rozhodné a obsahuje řádně popsané důvody rozhodnutí. To platí jak pro samotný závěr o nutnosti zajištění žalobce, tak nemožnosti aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a v neposlední řadě také o úvahách stran stanovení lhůty zajištění žalobce.

VI. Závěr a náklady řízení

37. Krajský soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
38. Krajský soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť o žalobě rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nutných pro rozhodnutí, do 7 pracovních dnů od doručení správního spisu a zároveň ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby ve smyslu § 73 odst. 4 s. ř. s., a to tak, že žaloba byla zamítnuta. Případný odkladný účinek přitom působí jen do skončení řízení před soudem. V této situaci by tedy již rozhodování o odkladném účinku žaloby bylo bezpředmětné (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021 č. j. 1 Azs 95/2021-25).
39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen,

který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Ostrava 2. října 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně